

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ

॥ നവമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ നവമഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

അഥ ഭോജപതിർജഗത്പതേഃ
അവതാരം ഭൂവി നാരദാൻമുനേഃ |
ശ്രുതവാനതിഭേദവദാനവം
വ്യഥയാ പീതവിഷോപമോഭവത് ॥9.1 ॥

നിഹതാ പൃഥുകേന പുതനാ
ശകടം തത്പരിവർതിതം മഹത് |
കകുഭദ്വിതയം നിപാതിതം
പ്രഹിതഃ ക്വാപി വിപീഡ്യ കാലിയഃ ॥9.2 ॥

സ ച ഗോമുഖവർധനോ ദധേ
ഗമിതഃ ക്ഷോഭമരിഷ്ടപർവതഃ |
പ്രഥിതശ്ച ബലഃ പ്രലംബജിത്
നിയനം ധേനുക്കദാനവോ ഗതഃ ॥9.3 ॥

ദവഹവ്യവഹശ്ച ജഗ്രസേ
വിഷധൃദ്വിന്ധ്യസമോ വിദാരിതഃ |
ഇതി നാമ വിജൃംഭണേ രിപോഃ
അലമേകൈകമലംഘ്യതാസ്ഥിതേ ॥9.4 ॥

ബഹുഭിഃ കിമിഹ പ്രതർകിതൈഃ
ബലിനഃ സ്രോതസി ധാവതോ വിധേഃ |

യദതീതമതീതമേവ തത്
കരണീയം പുനരായതിക്ഷമം ||9.5 ||

ഇതി വിപ്രതിസാരവിഹ്വലഃ
സ്വയമുത്ഥാപിത മൃത്യുചോദിതഃ |
പ്രതിഹന്തുമിയേഷ ചക്രിണം
ശലഭോ ദീപ്തമിവാശുശുക്ഷണിം ||9.6 ||

ദിവസാന്തദിവാകരോപമഃ
ശ്വസിതാനോലിതജീവിതസ്ഥിതിഃ |
ഭയവിസ്മയരോഷകർബുരഃ
സ ശിരഃകമ്പമവർതയത്ക്ഷണം ||9.7 ||

സ ച ദാനപതിം സമാദിശത്
ഭവതോ ജീവതു ഭദ്ര സൗഹൃദം |
അജിതേന ജിഹ്വാംസിതസ്യ മേ
ഭജ സാഹായകമാത്മരക്ഷണേ ||9.8 ||

അതിമാനുഷചേഷ്ടിതഃ സ്വയം
മധുജിൻമാനുഷഭൂമികാം വഹൻ |
അസുരാനഭിഹന്തുമീഹതേ
ദമനീയോഽയമരുഢയൗവനഃ ||9.9 ||

അവിചാരിതമാശു ഗദ്യതാം
അധിനന്ദാവസഥം വിഹാരിണൗ |
ബലഭേവജനാർദനൗ ബലാത്
ഉപനേയൗ ഭവതാ ചുലേന വാ ||9.10 ||

സഹ നന്ദമുഖൈരശങ്കിതം
കരദാനവ്യപഭേശവഞ്ചിതൈഃ |

അപരേദ്യുരിഹോപസർപ്യതാം

അസുരധ്വംസകൃദഗ്രജാൻവിതഃ ||9.11 ||

ഇതി വാചമുദീര്യ ദുർമതിഃ

സ്വവധോപാത്തകൃപാണികോപമാം |

സപദി പ്രജിഘായ കേശിനം

മധുജിത്പീഡനലോഭമോഹിതഃ ||9.12 ||

സ ച വാജിമഹാസുരശ്ചരൻ

അനുബൃന്ദാവനമദ്രിസന്നിഭഃ |

സമഹേഷത സമ്മുഖം പ്രഭോഃ

അശനിധ്വാനഭയാനകധ്വനിഃ ||9.13 ||

കുലിശോപമദന്തപക്തികം

കുടിലപ്രേക്ഷിതജാതവിദ്യുതം |

ഖുരഖണ്ഡിതഭൂമിമണ്ഡലം

ജ്വലദംഗസ്തുടവിഷ്ണുലിംഗകം ||9.14 ||

ബഡബാമുഖവഹ്നിദാരുണം

വിപുലാവർതവിശേഷചിത്രിതം |

ധൃതസിന്ധുതരംഗതാഡ്യവം

മുഖനിഷ്ഠാസിതഫേനസമ്പ്ലവം ||9.15 ||

ക്ഷിതിഭേദകൃതക്ഷരൈഃ ഖുരൈഃ

പടുധീരധ്വനിനിർജിതാംബുദൈഃ |

വിദധാനമശേഷഘാതിനഃ

ശമനസ്യേവ മൃദംഗവാദനം ||9.16 ||

ധൃതവാലധിധൂമസംഹതിം

ചടുലോൽകാശതചണ്ഡകേസരം |

ഗ്രസിതും ക്ഷമമംബുധീൻക്ഷണാത്
അനുകൽപാശ്രിതചണ്ഡപാവകം ||9.17 ||

ഗരുഡാനിലചിത്തരംഹസം
ഗതദൂരാന്തികമക്രമൈഃ ക്രമൈഃ |
മുഹൂരുത്പ്ലൂതിഭിന്നഭാസ്കരം
നിബിഡാസ്യുതപയോദകേസരം ||9.18 ||

ഭ്രമണേ കൃതസാലമണ്ഡലം
ക്രമണേ ദിക്ഷു വിദിക്ഷു ച സ്ഥിതം |
നടവൃത്തിമിവാശൂനർതനേ
കലിതാകാശമിവാംഗധൂനനേ ||9.19 ||

മധുജിദ്വഹനക്ഷമാത്മനാ
ദരനിർഭുഗഹണേന ഭോഗിനാ |
മുഹൂരുന്നമിതാമയത്തതോ
നമയന്തം നിജഭാരതഃ ക്ഷിതിം ||9.20 ||

അചലക്ഷിതിസന്ധിഭേദഭൈഃ
അനിലസ്കന്ധവിഭാഗഭഞ്ജകൈഃ |
ബധിരീകൃതനിർജരശ്രുതിം
ബഹുഭിഃ സംഭ്രമഹേഷിതോർമിഭിഃ ||9.21 ||

ദ്വിരദായുതസാരദുർഭമം
ദ്രുതവിദ്രാവിതദിങ്മതംഗജം |
അസുരാദിഭിരപ്യനാസ്ഥിതം
സുരസേനാപരഭാഗദർശിനം ||9.22 ||

പ്രതികായമിവാസുരശ്രിയഃ
പ്രഥമാകൽപമിവാന്തകഭൂവഃ |

പരിവർത്തിവാമരശ്രിയഃ

പ്രതിഘസ്യേവ മഹോത്സവം നവം ||9.23 ||

ഉപമാനമിവാത്മനഃ സ്വയം

പ്രതിമാന്യേപി സമേ സമത്സരം |

അവലേപമിവാത്മവിഗ്രഹം

ദ്വിഷദുത്പാതമിവ ദ്രുതോദിതം ||9.24 ||

അചമത്കൃത പഞ്ചവക്ത്രകം

കൃതമന്യൈരിഹ ദൃഷ്ടസത്ത്വകൈഃ |

അപസർപിതഗോകുലം ഭയാത്

അഭിലീനസ്ഥല ഗോപയുഗ്മപം ||9.25 ||

അവമത്യ തുരംഗദാനവം

ശമയൻഗോപഗണസ്യ സാധ്യസം |

പ്രജഹാസ ഹരിഃ പ്രതിദ്രവത്

പ്രസദാസ്തോടിത ദാവിതോദ്യമഃ ||9.26 ||

വിവൃതായതവക്ത്രകന്ദരം

പ്രതിധാവന്തമിവാന്തകം പ്രഭുഃ |

ഭുജ്ജസാനുമതഃ പ്രവേശനാത്

അഗമം വജ്ര ഇവ വ്യദാരയത് ||9.27 ||

ക്രകചക്ഷതദാരുഭേദവത്

സമപാദാക്ഷിലലാടനാസികേ |

ദദതുഃ ക്ഷിതികമ്പമാപ്ലതീ

ശകലേ സൈന്ധവദാനവസ്യ തേ ||9.28 ||

വിശരാരുഭിരസ്യ വിശ്വതഃ

കലധൗതാചലഖണ്ഡപാണ്ഡരൈഃ |

വിതതാ പുഥിവീ വിദിദ്യുതേ
 വിബുധ പ്രീതിലതാങ്കുരൈരിവ ||9.29||

തദനാധി വിഭൂതിബന്ധൂരം
 വിഗതവ്യാധികുലം വ്രജൗകസാം |
 ദമിതാരിഗണേന ദീവ്യതാ
 യദുനാഥേന സനാഥതാം യയൗ ||9.30||

ത്വരിതം ച തദാ ശ്വഹൽകജഃ
 സ്വഹിതം കംസനിയോഗമാസ്ഥിതഃ |
 ദനുജാന്തകദർശനോത്സവ -
 സ്ഥിരസമ്പ്രീതിരിതി വ്യചിന്തയത് ||9.31||

അപി നാമ നിശാമയിഷ്യതേ
 നിഗമാന്തൈരിവ നിർമിതാ സ്ഥലീ |
 രമയിഷ്യതി യത്ര മേ ദൃശൗ
 രസഭൂമാ രമണീയമാതൃകാ ||9.32||

ഭവദുർഗതദിവ്യഭേഷജൈഃ
 പ്രചിതാം തത്പദപദ്മരേണുഭിഃ |
 പ്രണിപത്യ ശുഭാം വനസ്ഥലീം
 പരിപൂതോ ഭവിത്യാഹമപ്യുത ||9.33||

രസമപ്രതിമം രസായനം
 രമയാ ച ക്ഷമയാ ച സേവിതം |
 നയനേ മമ കിം നു പാസ്യതോ
 നരകാതകനിദാനഭേദനം ||9.34||

അപി ശംഖരമാംഗതോരണ -
 ധ്വജവജ്രാങ്കുശമത്സ്യലാഘരനം |

വിനിവേശയതാദിഭുഃ സ മേ

വിനതേ മുർധനി പാദപങ്കജം ||9.35 ||

യദുവംശമസൗ സഭാജയത്

ബഹുമാനേന വിഹാരജേന മാം |

ഭുജപഞ്ജരമധ്യയന്ത്രിതഃ

പുലകോദ്ഭാസിതനും വിധാസ്യതി ||9.36 ||

ശ്രുതിസൗരഭസൗമ്യയാ ഗിരാ

സുധയേവൈഷ മുഖേന്ദുസൂതയാ |

ശമയേദപി നാമ സഞ്ജരം

പുരുഷഃ പുഷ്കരലോചനോ മമ ||9.37 ||

അഹമസ്മി തവേതി വാദിനം

പ്രണയസ്മേരമുഖഃ പ്രസന്നധീഃ |

വിദിതേതരവർജിതോഽപ്യസൗ

വിഭൂരക്രൂര വദേതി വക്ഷ്യതി ||9.38 ||

ചിരശീലിത സംയമക്രമൈഃ

യതിഭിർയോഗദ്യശാ ദിദൃക്ഷിതം |

നിധിമദ്ഭുതമുജ്ജ്യിതാവധിം

പരിപശ്യേയമഹം പ്രസംഗതഃ ||9.39 ||

സ ദൃശാ സദൃശാന്തരോജ്ജ്യിതഃ

സുമുഖഃ സ്വാഗതവാക്യഗർഭയാ |

കലുഷം കിമപഹ്നുവീത മേ

കരുണാസിന്ധു സുധോർമികൽപയാ ||9.40 ||

വൃഥിതം വൃജിനേന ധൻവനാ

വിഷയാശീവിഷമോഹിതം ച മാം |

അപി ജീവയിതാ പതിഃ സതാം
അമൃതാസാരനിദൈരവേക്ഷണൈഃ ||9.41 ||

അലമത്ര പൃഥഗ്വിയൈഃ ഫലൈഃ
അവശാദധ്വനി വിന്ദതോ മമ |
വസുധാവസുദേവദേവകീ -
തപസാമേകമിദം മഹത്ഫലം ||9.42 ||

മദഖേലഗതീ മഹാബലൗ
മധുരാലങ്കരണം വിധിത്സതഃ |
വ്രജയുഗ്മപതീ വശാനുഗൗ
ഭവിതാരൗ മമ ഭാഗധേയതഃ ||9.43 ||

കിമകുർവത പുണ്യമഗ്രിമം
മഹിതാസ്തേ മധുരാനിവാസിനഃ |
കൃപയോപഗതൗ നിരീക്ഷിതും
കൃതിനഃ കൃഷ്ണഹലായുധാവുഭൗ ||9.44 ||

രമയാ ക്ഷമയാ ച മാധവോ
രമമാണഃ പ്രതിഗമ്യ താം പുരീം |
അപി ചർമദ്യശോപി മാദ്യശാത്
അവിസംവാദയിതാ സ്വവൈഭവേ ||9.45 ||

അവരുദ്ധാഭുജാന്തരഃ ശ്രിയാ
വിദധാനോ വസുധാകരഗ്രഹം |
അഭിഷേകമുപേയിവാനസൗ
കിമു നാമോ ഭവിതാ കുലസ്യ നഃ ||9.46 ||

അസഹിഷ്ണുരസഹ്യവിക്രമഃ
ത്രിജഗത്ക്ഷോഭകൃദുഗ്രസേനജഃ |

ബലവാൻബലഭദ്രകൃഷ്ണയോഃ

ഹതധീർഹന്ത കിമാചരിഷ്യതി ||9.47 ||

അകരോരശിരീഷകോമലൈഃ

കഥമംഗൈഃ പ്രതിയോത്സ്യതേ ഹരിഃ |

കുലശൈലകുലീനമുഷ്ടിഭിഃ

കുടിലൈഃ സംയതി മുഷ്ടികാഭിഭിഃ ||9.48 ||

ഉദയാസ്തമഹീധരസ്തനീം

ചതുരന്ദോനിധിമേഖലാം ഭുവം |

ഉപഭോക്ഷ്യത ഏഷ കംസജിത്

ന ഹി ദുഃസാധമചിന്ത്യതേജസഃ ||9.49 ||

ഇതി സമ്മതസത്ത്വസാരഥൗ

മഹിതസ്ഥേമ്ന മനോരഥേ സ്ഥിതഃ |

ഹരിപാദരജഃപവിത്രിതം

വ്രജമാസാദ്യ രമാദവാതരത് ||9.50 ||

നവനീതമുഖൈരുപായനൈഃ

അഥ നന്ദപ്രമുഖപ്രകൽപിതൈഃ |

ഉചിതാമഭിനന്ദ്യ സത്ക്രിയാം

അഭിതസ്താനഗവേഷയത്പ്രഭും ||9.51 ||

സ ദദർശ ഗവാമനുപ്ലവം

മുദിതം കേശിവധേന കേശവം |

ഗതിമപ്രതിഘാധ്യയായിനാം

ഗരുഡച്ഛത്രനിവാരിതാതപം ||9.52 ||

ഘനസംവൃതനാരദസ്തൂതം

നിഗമാഘ്രാതനിജാംഘ്രിസൗരഭം |

തരുണാരുണതാമ്രവാസസം

ശുഭതാപിഛരുതുലാധരദ്യുതിം ||9.53 ||

അഭിലക്ഷ്യമനുശ്രവേക്ഷണൈഃ

അവിപര്യസ്തഹിതാഹിതക്രമൈഃ |

പരിഭൂഷിതബർഹഭൂഷണം

കമലാകൗസ്തുഭനിത്യഭൂഷിതം ||9.54 ||

അതിസൂര്യസുധാംശുതേജസം

സമഹാനേരുപമേയമാത്മനാ |

നിബിഡാദ്ഭുതരാശിമക്ഷയം

നിഗമാനാമപി നിത്യനൂതനം ||9.55 ||

ഉപവീണയതസ്തമർഭകാൻ

ഉപഗാത്യനുപനൃത്യതശ്ച സഃ |

തദവസ്ഥതദർഹഭൂമികാൻ

യമിന്യോനന്യമതീനമന്യത ||9.56 ||

ശുഭതർണകശോഭിതാന്തികാഃ

സവിധേ തസ്യ ച ധേനുവിഗ്രഹാഃ |

അനഘാംഗവതീരമന്യത

ശ്വസിതൈരസ്യ സമുത്ഥിതാഃ ശ്രുതിഃ ||9.57 ||

പ്രണുനാവ ച ഭക്തിസന്നതഃ

പ്രണിധാനേന വിനാ സമീക്ഷിതം |

ഹരിമദ്ഭുതഗോപഖേലനം

ശ്രീതസർവാതിഥിമാഗതോതിഥിഃ ||9.58 ||

ദുരിതഗ്രഹയോഗദുഃഖിതം

ത്രിഗുണഗ്രന്ഥിനിബന്ധനിഷ്ഠിതം |

പതിതം നിജപാദപങ്കജേ
പരിഗൃഹ്ണീഷ്യ ഘൃണാനിധാന മാം ||9.59 ||

സ്വപദപ്ലവമാശ്രിതാഞ്ജനാത്
നയസേ പാരമപാരവൈഭവഃ |
അതിവേലമഹോർമിസങ്കുലേ
കലുഷോദൻവതി കർണധാരിതഃ ||9.60 ||

രമയാ സഹ രാജഹംസവത്
പരമം ധാമ വിഭുഷയൻഭവാൻ |
പ്രണിധാനവതാമപങ്കിലേ
പദമേതന്നിദധാതി മാനസേ ||9.61 ||

അതിരോധിരസൗ നിധിഃ ശ്രുതേഃ
അനിമേഷപ്രവതദേശിനീ ദൃശോഃ |
തനുതേ തനുരീശ താവകീ
സ്മരണം വിസ്മരണം ച ദുഃശങ്കം ||9.62 ||

വ്യപദിശ്യ മുകുന്ദ ദേവകീം
വിഹരന്ത്യാ വസുദേവമന്ദിരേ |
ജനിതോന്വി നിജാനുകമ്പയാ
ജഗതീരക്ഷണജാഗരുകധീഃ ||9.63 ||

ഭവതോ ഭവനാടികാം വിദത്
വിഭവാഡംബരിണാം വിഡംബിനീം |
അനപായപദാധിരോപണാത്
അപവൃത്താ ന പുനർനിവർത്തതേ ||9.64 ||

സുധിയസ്തവ ഗോപഭൂമികാം
സുഭഗാം കൗതുകസൂതികാം ധിയാം |

അനുവിദ്യ ഗതാഗ്ര്യഭൂമികാം
അധിവിന്ദേയുരനശ്വരീം ശ്രിയം ||9.65 ||

ദുരിതാനി ഭജന്തി സർവ്വയം
തപനേനേവ തമാംസി ദീവ്യതാ |
ഹൃദയാനി ച യോഗിനാം ത്വയാ
കുമുദാനീവ വികാസമിന്ദുനാ ||9.66 ||

ഗുണതശ്ച വിഭൂതിതശ്ച തേ
കൃചിദംശേപി സമാധികത്യജഃ |
ഉപമാനകലാവികൽപിതൈഃ
ഉപലക്ഷ്യത ജഗത്പ്രധാനതാ ||9.67 ||

മഹിമാർണവ വർണനോദ്യതാഃ
പരിമാതും ഗുണമേകമക്ഷമാഃ |
ത്രപയേവ ഭജന്ത്യസീമനി
ത്വയി വാചംയമതാമനുശ്രവാഃ ||9.68 ||

തവ വിശ്വവിഭോ വദാമി കിം
ജഗദേകാധിപതേർദിശാമി കിം |
കൃപണഃ പരിപൂർണസമ്പദഃ
കമിവാംശം പരിപൂരയാമൃഹം ||9.69 ||

പ്രകൃതേ കിമനേന തത്പ്രഭോ
ഭവദാവിർഭവനസ്ഥലീം പുനഃ |
പദപദ്മരജഃപവിത്രിതാം
വിദധാനോ ജഹി നാഥ വിദ്വിഷഃ ||9.70 ||

ബഹുശാവവിജ്ഞംഭണോ മഹാൻ
അവദാതേന സുഗന്ധിനാഭ്യ നഃ |

യശസാ ഭവതു പ്രസൂനവാൻ
 യദുസന്താനമഹീരുഹസ്തവ ||9.71 ||

ത്വരതേ രിപുരാഗതൗ തവ
 സ്വയമേവാവസരം സമർപയൻ |
 നതരക്ഷണ കിം വദന്ത്യസൗ
 ന വിലോപം ഭൂവി യാതു താവകീ ||9.72 ||

സ്വയമേവ സമേയുഷാം വധേ
 വിമതാനാം ക്ഷിതിഭാരജ്ഞമനാം |
 മൃഗയാമിവ ഭാവയന്ത്യസൗ
 മഹതീ സമ്പദുപസ്ഥിതാഭ്യ തേ ||9.73 ||

ശതകോടി സഹസ്രസാരവാൻ
 മമനം പ്രാപ്സ്യതി മാതുലസ്ത്വയാ |
 വ്യസനം വിപദപൃന്തേഹസാ
 വിനിപാതശ്ച ന കന്യ കർമിണഃ ||9.74 ||

അഭിസംഹിതമൗഗ്രസേനീനാ
 കമിതം ച ക്രമശോ വൃജ്ജിജ്ഞപത് |
 കുലജഃ കുടിലാശയോജ്ജ്വലിതഃ
 കുശലം പുഷ്ടവതേ മധുദ്വിഷേ ||9.75 ||

അപരേദുരശേഷതോ നയൻ
 സഹസാ ഗോപഗണാൻസ യാദവഃ |
 സ്ഥിതമധുനി രാമകേശവൗ
 രഥമാരോപയദഗ്ര്യരംഹസം ||9.76 ||

വ്രജതോരഥ വൽലവസ്ത്രിയോ
 ബലഭദ്രസ്യ ജനാർദനസ്യ ച |

അനുദുദ്രുവുരാശു വർത്തനീം
കുരരീകുജിത സൂചകസ്വനാഃ ||9.77 ||

വ്യലപന്നിതി ബാഷ്പഗദ്ഗദം
വിരഹാരംഭവിഷാദ വിഹൃലാഃ |
വലയൈഃ പ്രിയവർത്തപാതിഭിഃ
ക്ഷതപുഷ്പാ ഇവ ഘർമവിരൂധഃ ||9.78 ||

അപയാതി സഹാഗ്രജൻമനാ
സഹസാ നന്ദസുതോ വിഹായ നഃ |
അനുയാമ നിവാരയാമ വാ
കഥമസ്മാഭിരുദാസ്യതേ മൂധാ ||9.79 ||

ശ്രുതിഷു ജ്വലനം വമത്യസാ -
വദവീയോ രഥചക്രചീതുകൃതിഃ |
ദ്രുതമേത്യ പതേമ തത്പദേ
ഗുരുദർത്ത്രാദിഷു മൂക്തഗൗരവാഃ ||9.80 ||

പ്രഗുണത്വമിവ വ്രജസ്ത്രീയഃ
ചലസംബന്ധിനി നന്ദനന്ദനേ |
മുദിരധ്വനിതാം വിജാനതേ
ശിഖിനസ്തദ്രഥനേമിനിസ്വനേ ||9.81 ||

അയമുദ്ധ്യുത ഗോകുലേക്ഷണഃ
കഥമക്രൂര ഇതി പ്രജൽപ്യതേ |
അഥവാ ഭുവനേഷു ദാരുണാഃ
പ്രഥിതാഃ പുണ്യജനാ നിശാചരാഃ ||9.82 ||

ബന്ധിശാമിഷവത് പ്രയുക്തയാ
രിപുരക്രൂരസമാഖ്യയാൻവിതഃ |

വിഭവം ഹരതി വ്രജൗകസാം

കിമിഹോച്യേത വദേമ കന്യ വാ ||9.83 ||

അവതാരവരാഹരൂപിണാ

ഹരിണാ ഭൂമിരുദഞ്ചിതോദധേഃ |

വിരഹവ്യസനോദധേരിതഃ

ക ഇവോദഞ്ചയിതും ക്ഷമേത നഃ ||9.84 ||

ചിരസംഘടിതോഽപി നഃ ക്ഷണാത്

അനുരാഗോ ബലഭദ്രകൃഷ്ണയോഃ |

അപയാത മഹാനദീദ്യയോ

ഭവിതാ ശോണ ഇവൈഷ നിഷ്ഠലഃ ||9.85 ||

അവികൽപിതബാൽയയൗവനഃ

പ്രണയോഽസ്താസു ബലാനുജൻമനഃ |

വിധിനാ വിഷമപ്രവാഹിണാ

സികതാസേതുരിവൈഷ ഭിദ്യതേ ||9.86 ||

അമുനാ ശശിനേവ കൽപിതഃ

ചിരമസ്താസു ശരന്നദീഷ്വിവ |

പ്രണയഃ പ്രതിഭാസജീവിതഃ

പ്രതിമാചന്ദ്ര ഇവ പ്രലീയതേ ||9.87 ||

അഹമസ്മി തവ ത്വമേവ വാ

മമ ദൃഷ്ടിസ്ത്വമിതി പ്രലോഭയൻ |

വിജഹാതി സ ഏവ വൽലവിഃ

അലമേതാവദതഃ പരേണ കിം ||9.88 ||

അയമേവമശുൽകദാസികാഃ

സ്വപദോപഘ്നലതാഃ സ്വയം പ്രഭുഃ |

ബഹുമത്യ ജഹാതി നിഃസ്സുഹഃ
കഥമാലേഖ്യഗതാ ഇവാദ്യ നഃ ||9.89||

നിരപേക്ഷ ഇവൈഷ നീലയാ
രസികഃ പാലികയാ സരാധയാ |
പൃഥഗത്ര കിമേതദുച്യതേ
കുഹകഃ കശ്ചിദസൗ കുലസ്യ നഃ ||9.90||

അമൃതസ്യ വിഷസ്യ ച സ്വയം
പ്രഭവസ്ഥാനമഭൂത്പയോനിധിഃ |
നിയതം തദനേന ദർശിതം
നിജസംയോഗവിധോഗദായിനാ ||9.91||

മുഖചന്ദ്രികയാ മുഖാനി നഃ
കുമുദാനീവ വികാസമാനയൻ |
കിതവോ യദുവാച സത്യവത്
ക്വ ഗതം തത്ക്വ ച തേന ഗമ്യതേ ||9.92||

യമുനാപുലിനേഷു ദീവ്യതാ
യദുതാനേന വശീകൃതാ വയം |
വിഹലപ്രണയപ്രദായിനാ
വിധിനാ ഹന്ത വിലോഭിതാസ്തതഃ ||9.93||

വിജഹാതി സ ഏഷ ഗോകുലം
മഥുരാമാദ്രിയതേ മനോരമാം |
ഭവിതവ്യതയാ ശുഭാശുഭേ
തദിഹൈവം പരിവർതിതാസ്തദേ ||9.94||

സഹജം ഹരതാ മഹാനിധിം
വിവശാനാമിവ വൈരിണേവ നഃ |

വിഹിതഃ സുകൃതേന കീദൃശാ
 മഥുരായോഷിദനുഗ്രഹോ മഹാൻ ||9.95 ||

സഹപാംസുവിഹാരസംഭൃതം
 ജഹതാ സ്നേഹമനംഗവർധിതം |
 അപി നാഗരയൗവതം ക്ഷണാത്
 അമുനാ ഹന്ത വിലോഭയിഷ്യതേ ||9.96 ||

നടവത്പരിഗൃഹ്യ മായയാ
 നതചിന്താമണിരേഷ നസ്തൃജൻ |
 അനുരൂപതമാസ്വപി ധ്രുവം
 നഗരസ്ത്രീഷു ന സംഗമേഷ്യതി ||9.97 ||

നിജവംശ നിനാദതോഽപി യത്
 സ്വദതേ ശ്രോത്രരസായനം വചഃ |
 നിദധീത നൃശംസധീരസൗ
 പുരയോഷിത്വപി വാഗുരാമിമാം ||9.98 ||

ഇഹ താവദുപേക്ഷിതാ വയം
 വശിനാഽ്ലേഖ്യ പരാംഗനാ ഇവ |
 വിഹരൻവീരസേന ചേതസാ
 കിതവസ്തത്ര കിമാചരിഷ്യതി ||9.99 ||

യുവതീരയമിനുകാന്തയേത്
 നഗരേ നന്ദകുമാര ചന്ദ്രമാഃ |
 സ്തൃതചന്ദ്രികയാ യദീയയാ
 ദ്രവതാമേതി മനഃശിലാപി നഃ ||9.100 ||

അപി ജഹ്യൂരമുഷ്യ ദർശനേ
 നവലുബ്ധാ നഗരസ്ത്രീയഃ പ്രിയാൻ |

സുലഭേ സുമണൗ കഥം മതിഃ

ക്രമതേ കാചന കാചസംഗ്രഹേ ||9.101 ||

ലലിതാഭൃതലാസ്യഗന്ധിഷു

ധ്രുവമംഗേഷു ബലാനുജന്മനഃ |

നവയൗവനരാമണീയകം

നയനൈഃ പാസ്യതി നാഗരീജനഃ ||9.102 ||

വിധിനാ വിഷമപ്രവൃത്തിനാ

വ്യപനീത്യാപി കദാചിദാഗതഃ |

അപി നഃ പുനരാർദ്രയിഷ്യതേ

മദനപ്രാണ സുഹൃദ്ഭിരീക്ഷിതൈഃ ||9.103 ||

ഇഹ തത്പദകാക്ഷിഭിഃ സ്തനൈഃ

നയനൈസ്തന്മുഖപദ്മഷ്ടപദൈഃ |

ശ്രവണൈശ്ച തദുക്തിജീവിതൈഃ

അപി ജീവേമ പുനസ്തദാഭ്യതാഃ ||9.104 ||

കരുണാഭരിതൈഃ കദാ പുനഃ

സ്വയമുൽലാഘയിതാ സ ഏവ നഃ |

അപരസ്പരപാതിഭിഃ ശരണൈഃ

അഗദങ്കാരനിഭൈരവേക്ഷണൈഃ ||9.105 ||

വിവിധാരുണരാജിരഞ്ജിതേ

വിശദസ്മേരവിശാലശീതലേ |

കിമപി ബ്രൂവതീ കൃതാർഥതാം

നയനേ തസ്യ കദ്വാനുനേഷ്യതഃ ||9.106 ||

ബധിരത്വമിവാഗതാൻയസൗ

ശ്രവണാൻയദ്യ പുനഃ സമേത്യ നഃ |

രമയിഷ്യതി ചാടുഭിഃ കദാ
രതിസിന്ധോരിവ വീചിപക്തിഭിഃ ||9.107 ||

മദയൻഹൃദയാനി വിഭ്രമൈഃ
അപി സംവാദമിവാചരന്ദൃശാ |
അവിഭാഗമിവാവഹൻഗുണൈഃ
അപി നഃ പ്രത്യവപത്സ്യതേ പുനഃ ||9.108 ||

പരിവർതയിതാ ജഗത്ത്രയിം
അപരാവൃത്തിരനേഹസഃ ക്രമഃ |
യദതീതമതീതമേവ തത്
പുനരേഷ്യത്യപി പുഷ്കരേഷണഃ ||9.109 ||

അഥവാ പുരസുന്ദരീജനൈഃ
സുഭഗംഭാവുക സൗമ്യവൃത്തിഭിഃ |
അവശാദവരുദ്ധചേതസഃ
കൃതിനഃ കൈവ കഥാ വ്രജാഗമേ ||9.110 ||

മമുരാപുരമത്തകാശിനീ -
മധുരാലാപവിലോഭിതാശയഃ |
പുനരേഷ്യതി നന്ദനന്ദനഃ
കിമിവാസ്താസു വിചിന്ത്യ കാരണം ||9.111 ||

ബഹുവിഭ്രമപാശബന്ധുരാം
ഗുണഗൃഹ്യഃ സ്വയമേഷ ദുസ്തരാം |
അതിലംഘയിതും ന ശക്നൂയാത്
നഗരസ്ത്രീജനനേത്രവാഗുരാം ||9.112 ||

ന രഥഃ പരിദൃശ്യതേ മഹാൻ
ന ച നേമിസ്തനിതം നിശ്ച്യതേ |

ന ച രേണുരിതോ വിജുംഭതേ
തദപി ഭൃശ്യതി ജീവിതം ന നഃ ||9.113 ||

ഇതി വാദിനി വൽലവീജനേ
യമുനാം സത്യരസൂതചോദിതഃ |
ഘടയൻ വസുധാമനോരഥം
വശിനസ്തസ്യ രഥഃ ക്ഷണാഭ്യയൗ ||9.114 ||

സ്വഗുണാനുഭവേന സുഭ്രുവാം
ഭവഭോഗോചിത പുണ്യസഞ്ചയം |
വിരഹവ്യഥയാ തു തീവ്രയാ
വൃജിനാംഭോധിമശോഷയത്പ്രഭുഃ ||9.115 ||

പരവന്തി ജഗന്തി ബാധിതും
നിയതിഃ കിം ന കരോതി നിഷ്കുരാ |
വിജഹൗ കരുണാനിധിഃ പ്രിയാ
വിരഹേ തസ്യ ച താദിരാസ്യത ||9.116 ||

വിനിവേശ്യ രഥേ സിതാസിതൗ
വസുഭേവസ്യ സുതൗ സ യാദവഃ |
മണിഭംഗരുചം മഹാപഗാം
ദിവമുഷ്ണാംശുരിവ വ്യഗാഹത ||9.117 ||

അഘമർഷണലീനകിൽബിഷഃ
സലിലേ മഗ്നതനുർദദർശ തൗ |
ഭുജഗേന്ദ്രഭുജംഗശായിനൗ
പുരുഷൗ കിഞ്ചിദിവാൻയലക്ഷണൗ ||9.118 ||

ഉപസ്യത്യ ച തീരമാദരാത്
തദവസ്ഥൗ നിരവർണയദ്രഥേ |

സൂയമാനദ്യശോസ്തയോരസൗ

നിഭൃതഃ സ്യാനുഭവം ന്ധവീവദത് ||9.119 ||

പ്രണിധാനബഹിർവിലോചനൈഃ

പ്രതിലബ്ധാനുഭവഃ പ്രസാദയൻ |

അനിനീഷത താവുഭൗ തദാ

പുരമാരബ്ധശരാസനോത്സവാം ||9.120 ||

ഗജസിംഹഗതീ തതശ്ച തൗ

ഗിരിതുംഗേന രഥേന തേരതഃ |

ഗഗനദ്രവസന്നിഭാം നദീം

അപുനഃ പ്രാപ്തിഭയാദിവാകുലാം ||9.121 ||

അഥ വിയതി സമേതൈഃ സിദ്ധഗന്ധർവമുഖൈഃ

ഭൂവി ച ഭൂവനഗോപഃ സംസ്കൂതോ ഗോപവൃദ്ധൈഃ |

ലലിതഗതിവിഹാരോ രാമചന്ദ്രേണ സാർധം

രണപരിണതികാക്ഷീ രാജധാനീം ജഗാഹേ ||9.122 ||

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്യുക്തനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ നവമഃ സർഗഃ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||